

Stanisław Leszczyński (1706–1709)
 August II (1709–1733)
 August III (1733–1763)

579. LAZAR DERJAKUBOWICZ

rajca 1709–1748

burmistrz 1711, 1713, 1717, 1721, 1728, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747

Wielka zaraza, która nawiedza Kraków w latach 1707–1708, powoduje ogłoszenie stanu zagrożenia w mieście. Rada miejska znajduje schronienie w Niepołomicach. Umiera wiele tysięcy osób. Katastrofalna sytuacja miasta pogłębia się. Nawroty zarazy następują jeszcze w dwóch następnych latach.

Lazarus (Łazarz) Deriakubowicz (Deriakubowic)

Kupiec pochodzenia ormiańskiego, jeden z najaktywniejszych rajców pierwszej połowy XVIII stulecia. Urodził się w Jazłowcu koło Tarnopola lub we Lwowie. Został przyjęty do krakowskiego prawa miejskiego w 1693 roku. Do ławy miejskiej powołano go 23 lipca 1709 roku i już 7 sierpnia 1709 roku wszedł do rady miejskiej na miejsce po Zygmuncie Janie Zaleskim (nr 563). Urząd rajcy pełnił przez niemal 40 lat. Do ostatnich lat życia (zmarł w wieku 93 lat) był aktywnym rajcą – aż 22 razy był powołany do rady urzędującej i na przemian z innymi pełnił funkcję burmistrza. Odpowiadał za sprawy finansowe miasta jako loner w 1711 roku. W tym samym roku otrzymał od rady miejskiej polecenie przeprowadzenia generalnego remontu w miejskim smatruzie, a zwłaszcza wymiany rynien i pokrycia dachowego. Posłował kilka razy na sejmy. Trudnił się handlem. Zdominował głównie rynki wschodnie, a znajomość kilku języków orientalnych pomagała mu w prowadzeniu transakcji handlowych. Utrzymywał zapewne kontakty ze Lwowem, gdzie mieszkał jego brat Deodat, sędzia nacji ormiańskiej, i siostra wujeczna – niejaka Spendowska, ksieni zakonnic ormiańskich. Właściciel kamienicy przy Rynku (nr 15), nazywanej czasami od jego nazwiska kamienicą „Derjakubowiczowską”, którą przekazał po śmierci synowi, Jakubowi Konstantemu (nr 604). Do kaplicy św. Łazarza przy kościele Mariackim ufundował ołtarz z czarnego marmuru, z obrazem przedstawiającym wskreszenie Łazarza. W 1737 roku został mianowany prowizorem szpitala św. Ducha. Z żoną Magdaleną z Auszwicerów miał synów: wspomnianego Jakuba Konstantego, rajcę (który przez 19 lat zasiadał w radzie równocześnie z ojcem), i prawdopodobnie starszego Jana, późniejszego kapłana (święcenia w 1707 roku). Zmarł 16 grudnia 1748 roku. Został pochowany w ufundowanej przez siebie kaplicy św. Łazarza przy kościele Mariackim.

Pomnik z czarnego marmuru i alabastru rodziny Derjakubowiczów w kaplicy św. Łazarza w kościele Mariackim, postawiony w 1763 roku (w dolnej części herb Leszczyńcy)

Źródła i literatura:

BJ, sygn. rkps 5357, III, 3, s. 107v, 101v;
 BJ, sygn. rkps 5357, t. XVI, s. 29, s. 62w, 189v; Bieniarzówna 1976, s. 123–124, 126, 131–132; Piech 1987, s. 179–180; Bieniarzówna 1994-II, s. 469, 482, 520; Noga 2008, nr 308, 733a.